

РЕШЕНИЕ

№ 28

гр. Б. , 29.06.2021 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД – Б. в публично заседание на двадесети април, през две хиляди двадесет и първа година в следния състав:

Председател: Галина Т. Канакиева

Членове: Петя Ив. Петрова Дакова
Мая П. Величкова

при участието на секретаря Елена П. Георгиева
в присъствието на прокурора Любомир Георгиев Петров (АП-Б.)
като разгледа докладваното от Петя Ив. Петрова Дакова Въззивно
наказателно дело от общ характер № 20212000600042 по описа за 2021
година

С присъда № 45/15.10.2020г., постановена по НОХД №927/2020г.,
Окръжен съд – Б. е признал подсъдимия К. СС.. ИС., ЕГН:*****, за
виновен в това, че на 27.11.2015 година в село Л., обл.Б., на ул.“Васил
Левски“, при управление на моторно превозно средство -лек автомобил марка
„Фолксваген Голф“, рег. № А ... МС, нарушил правилата за движение по
пътищата, визирани в чл. 16, ал. 1, т. 1 и чл. 25, ал. 1 от Закона за движение
по пътищата и по непредпазливост причинил смъртта на Х. Х. Х., ЕГН:...,
като деянието е извършено след употреба на наркотично вещество -
маришуана, поради което и на основание чл.343 ал.3 б.,б“, предл. първо, вр.
ал.1 б.“в“, вр.чл. 342, ал.1 от НК, вр. чл. 16, ал. 1, т.1 и чл. 25, ал. 1 от ЗДвП, и
чл. 58а, ал. 1 от НК го осъдил на лишаване от свобода за срок от две години,
което наказание на основание чл. 57, ал. 1, т. 3 от ЗИНЗС да изтърпи при
първоначален „общ“ режим.

С присъдата съдът е оправдал подсъдимия К. СС.. ИС. по обвинението
за допуснати нарушения на чл. 15, ал. 1 и чл. 26 от Закона за движение по
пътищата.

На основание чл. 343г, вр.чл. 37, ал. 1, т. 7 от НК съдът е лишил подсъдимия К. СС.. ИС. от правото да управлява МПС за срок от три години.

Съдът е осъдил подсъдимия К. СС.. ИС. да заплати направените в хода на досъдебното производство разноси, като е постановил сумата в размер на 3065,20 лева да бъде заплатена по сметка на ОД на МВР – Б. и сумата в размер на 1512,00 лева - по сметка на Окръжна прокуратура – Б..

С присъдата съдът се е разпоредил и с иззетото по делото вещественно доказателство – лек автомобил „Фолксваген Голф“ “ с рег. № А ... МС, постановявайки връщането му на подсъдимия К. СС.. ИС., след влизане на присъдата в сила.

Срещу присъдата в законоустановения срок е постъпила въззивна жалба от подсъдимия К. СС.. ИС., чрез упълномощения защитник – адвокат Бл.П. от АК-Б.. В жалбата се развиват доводи за неправилност на постановения съдебен акт в неговата осъдителна част, като се изтъква необоснованост на фактическите изводи и противоречие с материалния закон. Претендира се, че съдът не е отчетел наличието по делото на множество доказателства, разкриващи осъществени от подсъдимия действия по оказване помощ на пострадалия, във връзка с което се твърди, че отказът на последния да приложи привилегирвания състав на чл. 343а от НК е необоснован. Изразява се несъгласие с оценката, дадена от съда на категорията обстоятелства, имащи отношение към приложението на чл.66, ал.1 от НК. Поддържа се, че мотивите на съда, с които е отказано приложение на института на условното осъждане страдат от логическо противоречие, както и че същите не изчерпват в пълнота дължимата правна преценка за постижимост на целите по чл.36 от НК. Направено е искане пред въззивния съд да упражни правомощието си по чл. 337 ал.1 т.2 и т.3 от НПК, като приложи закон за по-леко наказуемо престъпление по чл. 343а, ал.1, б.“г“ вр. чл. 343, ал.3, б.“б“ от НК, както и да освободи подсъдимия от изтърпяване на наложеното му наказание от две години лишаване от свобода съгласно чл.66 ал.1 от НК.

В съдебно заседание пред въззивната инстанция представителят на Апелативна прокуратура – Б. ангажира становище за частична основателност на подадената жалба, само по отношение на искането за приложение на чл.66,

ал.1 от НК. Счита, че фактическите обстоятелства по делото са правилно изяснени и доказателствено обезпечени на основата на събраните в хода на досъдебното производство доказателства и доказателствени средства. Намира, че доводите в жалбата, с които се обосновава необходимост от преквалификация на деянието, извършено от подс. И. по привилегирвания състав на чл. 343а, ал.1, б.„г“ от НК, са несъстоятелни, тъй като цитираната законова норма е относима единствено към случаите на настъпила смърт на повече от едно лице, но не и в хипотеза на извършено деяние след употреба на наркотични вещества, каквато в случая е налице. Във връзка с горното изтъква, че макар и безспорни, данните за оказана след произшествието помощ от подсъдимия могат да бъдат отчетени единствено като такива, смекчаващи отговорността на дееца и това е било сторено от съда при определяне размера на наказанието. Обсъждайки възражението на подсъдимия срещу отказа на съда да приложи чл.66 от НК, прокурорът намира същото за основателно. Подкрепяйки искането за условно осъждане, представителят на държавното обвинение счита, че основна причина за неправилна преценка от подсъдимия на възникналата пътна ситуация и допуснатите нарушения на правилата за движение по пътищата следва да се отдаде на слабата квалификация на последния като водач на МПС. Във връзка с горното поддържа, че подс.И. е лице с ниска степен на обществена опасност и за поправянето и превъзпитаването му не се налага същият да бъде изолиран от обществото. Акцентира върху добрите характеристични данни на подсъдимия, направеното от последния признание по фактите на обвинението и демонстрираното критично отношение към извършеното. Изтъква, че казусът разкрива висока степен на съпричиняване на престъпния резултат от страна на пострадалото лице, както и несъмнена установеност на действия на подсъдимия, насочени към спасяване живота на последния. Аргументирайки необходимост от приложение на института на условното осъждане прокурорът се позовава също на продължителния период от време, изминал от датата на деянието до постановяване на осъдителната присъда срещу подсъдимия И.. С горните аргументи предлага определеното на подс.И. наказание от две години лишаване от свобода да бъде отложено за изпитателен срок от четири години, като намира, че по този начин ще бъдат изпълнени целите по чл.36 от НК.

В хода на съдебните прения пред въззивния съд повереникът на частния обвинител Е.Х. – адвокат В.Ж. от АК-Б. се присъединява към становището на прокурора. Намира, че правната квалификация на деянието не следва да бъде коригирана в посоката, претендирана от подсъдимия, доколкото същата съответства на установените по делото и признати от последния фактически положения. Счита, че определените на подсъдимия наказания лишаване от свобода и лишаване от право да се управлява МПС, са в справедлив размер, като не се противопоставя на искането в жалбата за приложение на института на условното осъждане.

Частния обвинител Е.Х. не се явява в съдебно заседание, редовно призована.

Пред въззивния съд подсъдимият К.И. се явява лично и с упълномощен защитник - адв.Г. Ст. от БАК, който поддържат жалбата. Аргументирайки тезата си за приложимост в казуса на института на условното осъждане, защитникът акцентира върху изтеклия продължителен период от датата на деянието до постановяване на присъдата, както и върху добрите характеристични данни на подс.И. - липсата на предходни осъждания, трудова и семейна ангажираност, поведението му след произшествието, насочено към спасяване живота на пострадалия, данните в която насока намира, че макар и формално отчетени от съда при определяне на наказанието, не са били оценени съобразно действителната им тежест. Сочи, че административните санкции на подс.И. за неспазване на пътното законодателство, за които свидетелства справка за нарушител, не касаят тежки нарушения на правилата за движение, както и не го характеризират като системен нарушител. Поради това и намира, че характерът на тези провинения на подсъдимия не би могъл да обоснове отказ от приложението на чл.66 от НК. Изтъква по-нататък, че в преценката си относно степента на обществена опасност на деянието, съдът не е отдал нужното значение на степента на съпричиняване от страна на пострадалия, за когото се установява, че грубо е нарушил чл. 108 от ЗДвП. С горните доводи защитникът пледира за намаляване размера на наложеното на подсъдимия наказание лишаване от свобода, с приложението на чл.66 от НК.

Упражнявайки правото си на лична защита, подсъдимият К.И. се

присъединява към доводите на защитника си, демонстрира искрено съжаление за извършеното и моли за минимално наказание, с прилагане на института на условното осъждане. Съобщава, че работи зад граница, за да осигури доходи за семейството си.

Въззивната жалба е подадена от лице, с право на жалба съгласно чл. 318 ал.6 от НПК, в посочения в чл.319, ал.1 от НПК петнадесетдневен преклузивен срок за обжалване, поради което същата се явява процесуално допустима и следва да бъде разгледана по същество.

Б.кият апелативен съд, след цялостна проверка на присъдата, независимо от основанията, посочени от страните и в предмета и пределите на въззивната проверка по чл. 313 и чл. 314 НПК, намира жалбата за частично основателна.

Производството пред окръжния съд е протекло по реда на глава XXVII от НПК при условията на чл. 371, т. 2 НПК. ОС-Б. е приложил стриктно установените правила на диференцираната процедура по НПК. Подсъдимият К.И. е признал пред съда изцяло фактите, изложени в обстоятелствената част на обвинителния акт, като е изразил съгласие да не се събират доказателства за тези факти. При съблюдаване на предпоставките, регламентирани в чл. 372, ал. 4 НПК, съдът в мотивите на присъдата е приел за установени обстоятелствата, изложени в обвинителния акт, като се е позовал на направеното от подсъдимия самопризнание и на доказателствата, събрани в досъдебното производство, които го подкрепят.

По делото е установена следната фактическа обстановка:

Подсъдимият К. СС.. ИС. е роден на г. в гр.Б., завършил средно образование, неосъждан, неженен, трудово ангажиран, с постоянен адрес по местоживееене в с.Л., общ.Р., обл.Б., ул.“И.. Същият е правоспособен водач на МПС - притежава свидетелство за управление на моторно превозно средство №..., валидно до 21.11.2023г. за категории В М АМ В1. Като водач на МПС, подс. И. е бил няколкократно санкциониран по административен ред за нарушения на ЗДвП, извършени в периода 2014г.-2020г. /спр. л.29 от ВНОХД №42/21г. на БАС/.

Подсъдимият К.И. и пострадалият Х. Х. Х. били съселяни, двамата

живеели в с.Л., общ.Р., обл.Б..

На 27.11.2015г. около 18,00 часа пострадалият Х., на 79 години излязъл от дома си на ул.“В.Л. в с.Л., облечен в тъмни дрехи, като същият се насочил към джамия „М.“ в селото. Излизайки от двора на къщата, той преминал на отсрещния тротоар на улицата и след като изминал кратко разстояние, слязъл на платното за движение, продължавайки да се движи направо. Вървейки по пътното платно, пострадалият се отклонил леко наляво към средата на платното и продължил праволинейното си движение, успоредно на оста на пътя по посока Т-образно кръстовище с ул.“Иван Рилски“, което трябвало да премине.

По същото време подсъдимият И. управлявал моторно превозно средство - лек автомобил „Фолксваген Голф“, с рег.№ А ... МС, като се движел по ул.“Васил Левски“ в с.Л., в дясната лента на платното за движение, посока обратна на движението на пострадалия Х.. Същият управлявал автомобила в условната дясна лента на платното за движение, цялото с ширина 7,20 метра, без хоризонтална и вертикална маркировка, като приближавал Т-образно кръстовище, образувано между улиците „Васил Левски“ и „Иван Рилски“ в селото. Пътният участък бил без осветление. Движението на подсъдимия преди кръстовището било с наклон на изкачване. Същият управлявал автомобила със скорост от около 46 км.ч., при разрешена такава за движение в населеното място – 50 км.ч. Автомобилът бил с включени къси светлини. Като живущ в същото село, подсъдимият познавал особеностите на пътя и знаел, че на около 4-5 метра след кръстовището с ул.“Иван Рилски“, по продължението на условната дясна лента на ул.“Васил Левски“ се намира канализационна шахта, покрита с чугунен капак, с неравности пред и зад нея. Шахтата отстоявала на 1,50 метра от десния край на пътното платно, като същата била с диаметър 72 см.

Възнамерявайки да заобиколи отляво шахтата, подс.И. предприел придвижване на автомобила към средата на платното за движение. В ляво на пътя, по посоката на движение на автомобила, управляван от подсъдимия, на отбивката за ул.“Иван Рилски“ по същото време се намирал паркиран лек автомобил, бял на цвят. Когато разстоянието между автомобила на подс.И. и движещия се срещуположно на пътя пешеходец Х. станало 40 метра,

вниманието на първия било съсредоточено върху предприетата маневра заобикаляне, както и върху паркирания в близост бял автомобил. Достигайки до канализационната шахта и предприемайки заобикаляне на същата, с навлизане в насрещната лента, подсъдимият не подал светлинен сигнал, като по този начин лишил другите участници в движението, в случая пострадалия Х. от възможността своевременно да прецени възникналата опасност на пътя. Извършвайки замислената маневра, подсъдимият не се убедил също, че няма да създаде опасност за останалите участници в движението, в случая за пешеходеца Х., който вървял по платното за движение. Водачът И. възприел пешеходеца Х. като препятствие на пътя едва когато същият се намирал в непосредствено близост до автомобила му – пред предна крайна лява част на автомобила, към който момент вече не разполагал с възможността да отреагира ефективно със задействане на спирачната система, а само с отклоняване на превозното средство към дясната пътна лента. Последвал удар между предна лява част на автомобила и предна лява половина на тялото на пешеходеца. В резултат на удара, тялото на пострадалия било отхвърлено напред - в посока на движение на автомобила и паднало до бордюра на отсрещния тротоар срещу дома му. Едва след удара, подс.И. задействал спирачната система на автомобила и спрял същия в дясно на улицата. След като преустановил движението си, водачът на автомобила се върнал при пострадалия и установил, че същият хърка. Преценил, че е възможно да си е глътнал езика, поради което с пъхане на ръка в устата му, се опитал да му помогне. Веднага след това подс.И. се обадил на телефон 112 и съобщил за произшествието. Междувременно на мястото на катастрофата дошла св. Е.Х.-съпруга на пострадалия, която след като го изпратила към джамията, останала на двора, чула шума от удара и възприела тялото на пешеходеца, паднало на тротоара срещу входната врата на къщата им. В този момент свидетелката не успяла да разпознае съпруга си. Тя попитала подсъдимия какво се е случило, но след като той не ѝ отговорил, се прибрала обратно в дома си.

След осъществено от подс.И. позвъняване на тел.112, същият предприел действия по преместване на тялото на пострадалия – хванал го през гърдите и го положил на пейката до входната врата на дома му, като го оставил в седнало положение. В това време подсъдимият бил потърсен по телефона от баща си, на когото той споделил за случилото се. Кратко време

след проведения разговор бащата на подсъдимия дошъл на мястото на произшествието заедно с техен роднина – св.Хюсеин Хюсеин, а по-късно пристигнал екип на бърза помощ и полиция. Св.Е.Х. била поканена от полицейските служители да види пострадалия на пейката и едва тогава същата установила, че това е съпругът ѝ. Пострадалият Х. починал на мястото на произшествието преди пристигането на бърза помощ.

Така приетите за установени фактически положения, които не се оспорват от страните, намират своята несъмнена доказателствена подкрепа в материалите по делото.

Първостепенният съд е извел законосъобразен извод, че направеното от подсъдимия самопризнание по реда на чл. 371, т. 2 от НПК обхваща всички фактически данни, описани в обстоятелствената част на обвинителния акт, които се включват в предмета на настоящото наказателно дело, като те не са единственото доказателство в подкрепа на обвинителната теза. Признанието е направено доброволно и кореспондира с доказателствените материали по делото, събрани при условията и по реда на НПК в хода на досъдебното производство, а именно: гласните доказателствени средства: показанията на свидетелите Е.Х., Х.Х., Н.Х., Т.К., К.Д. и В. В.; писмените доказателствени средства – протоколи за оглед на местопроизшествие от 27.11.2015 г., 17.02.2017 г., 19.03.2018 г. и от 09.05.2019 г. /спр. т.1, л.21-22, л.60-61, л.68-69; т.3, л.3-7 от ДП/, протокол за оглед на веществено доказателство от 07.06.2016 г. /спр. т.1, л.73 от ДП/, протокол за доброволно предаване от 27.11.2015 г. /спр. т.2, л. 69 от ДП/, протоколи от извършени следствени експерименти от 19.10.2017 г. и 11.01.2019 г. /спр. т.1, л.77-78, л.82-83 от ДП/; веществени доказателствени средства - фотоалбуми към протоколите за оглед на местопроизшествие и на веществено доказателство, както и за проведените следствени експерименти /спр. т.1, л.23-30, л.62-66, л.70-72, л.74-76, л.79-81, л.84-86, л.89-96 от ДП; т.3, л.8-20 от ДП/; писмените доказателства - справка за съдимост на подсъдимия /спр. т.1, л. 51 от ДП/, справка за нарушител/водач /спр. т.2, л. 68 от ДП/, протокол за медицинско изследване /спр. т.1, л. 98 от ДП/, заверени копия на свидетелство за управление на МПС на подс.И., свидетелство за регистрация на МПС, контролен талон № 5234223, удостоверение за техническа изправност на ППС и контролен талон за застраховка „Гражданска отговорност“ /спр. т.2, л. 72–

74 от ДП/, удостоверение за наследници и препис – извлечение от Акт за смърт /спр. т.2, л. 66-67 от ДП/, медицински документи /спр. т.2, л. 78-87 от ДП/; веществени доказателства- оптичен носител марка „hp“ CD-R, съдържащ видеозапис от извършен следствен експеримент /спр. т.3, л.21 от ДП/; заключенията и изготвените в хода на досъдебното производство експертизи, както следва: съдебномедицинска експертиза за оглед и аутопсия на труп № 377/2015 г. /спр. т.1, л. 100–102 от ДП/; токсикохимична експертиза – протокол № 16/БТМ-93 от 16.03.2016 г. на ЦЕКИ към НИКК – МВР /спр. т.1, л. 127–129 от ДП/ и повторна тройна автотехническа и съдебномедицинска експертиза /спр. т.3, л. 28– 55 от ДП/.

Правилно в преценката си по чл. 372 ал.4 от НПК, за доказателствена обезпеченост на признатите от подс.И. фактически обстоятелства, отразени в констативно-съобразителната част на обвинителния акт, ОС-Б. е възприел изводите на вещите лица, обективирани в експертните им заключения по назначени в хода на досъдебното производство съдебномедицинска експертиза на труп, токсикохимична и повторна тройна автотехническа и съдебномедицинска експертизи, установяващи в комплексната си насоченост релевантни за процеса обстоятелства. Обсъдените и ценени от първостепенния съд експертни становища, съдържащи в заключенията на всяка от експертизите, са изготвени от специалист в съответната научна област и на основата на събрания по делото доказателствен материал, представени са ясно и безпротиворечиво, с коректно отразяване на подходите и методите на експертен анализ и изследване. Обосновано съдът е приел, че не са налице данни по делото, които да внесат съмнение в научната обоснованост, пълнотата и достоверността на изготвените експертни заключения, в каквато насока отсъстват и възражения на страните.

По данни от назначената в хода на досъдебното производство съдебно медицинска експертиза на труп № 377/2015 г. /спр. т.1, л. 100–102 от ДП/, при огледа и аутопсията върху трупа на Х. Х. Х. са установен: политравматизъм – черепно-мозъчна травма, контузия на мозъка и разполовяване на черепната основа, контузия на двата бели дроба, счупване на ребра по две фрактурни ивици вляво, счупване на двете ключици, счупване на гръдната кост, счупване на таза вляво и лява подбедрица, разкъсно - контузни рани по крайниците и малка такава на главата, охлузвания по крайниците.

Като непосредствена причина за смъртта на Х. Х. Х., настъпила на 27.11.2015 год., вещото лице е приело установената при аутопсията комбинирана черепно-мозъчна и гръдна травма, които са довели до тежки увреждания на вътрешни органи и техните функции. Според експерта травмите отговарят да са получени от удар с твърди тъпи и ръбести предмети, части от автомобила, като първоначалният удар е попаднал в лявата половина на тялото с последващо отхвърляне на същото на неравен терен.

Изготвената по делото токсикохимична експертиза /спр. т.1, л. 127–129 от ДП/, дава заключение, че в представените за изследване проби кръв и урина, иззети от под.И., е установено наличие на канабиноиди (в т.ч. ТНС и метаболити).

Правилно по-нататък в изводите си за доказателствена обезпеченост на фактите на обвинението, представени в обстоятелствената част на обвинителния акт, съдът се е основал на заключението по назначената в досъдебното производство повторна тройна автотехническа и съдебномедицинска експертиза, извършена от вещите лица – инж.Ж.Е., инж.П.М. и д-р .М., което в достатъчна степен на обосновааност и пълнота дава отговор на всички значими за правилното решаване на делото въпроси, свързани с изследване техническите параметри на възникналото ПТП /спр. т.3, л. 28– 55 от ДП/. Посочената експертиза се установява да е назначена във финалния етап на разследването, след като по делото са били събрани всички допустими и относими доказателства, включително изготвени единична, допълнителна и тройна автотехническа експертизи, като със същата са преодолени всякакви съмнения относно механизма на възникване на процесното ПТП и поведението на участниците в него.

Обсъжданата експертиза е видно, че установява скорост на лекия автомобил „Фолксваген Голф“, управляван от подсъдимия преди ПТП и към момента на удара с пешеходеца Х. - около 46 км.ч. При тази скорост на движение, вещите лица са изчислили опасна зона за спиране на автомобила – около 37 метра, които се изминават за около 4,2 секунди. Направено е заключение, че скоростта, избрана от водача И. съответства на допустимата такава за движение в населено място – 50 км.ч. , а също и се явява съобразена с конкретната пътна обстановка.

Отчитайки съществуващите данни за намалена видимост от дъжда и затрудненото възприятие на човек, облечен в тъмни дрехи /с каквито се установява да е бил облечен пострадалият/, вещите лица са приели, че когато за пръв път подс.И. обективно е могъл да възприеме движещия се срещу него пешеходец Х. като опасност за пътя, автомобилът е отстоял на 37,1 метра от мястото на удара и се е намирал в собствената лента за движение, а пешеходецът – на 2,6 метра от мястото на удара. Към този момент по данни от експертизата автомобилът, управляван от водача И. се е намирал на улицата преди Т-образното кръстовище, като същият все още не е бил достигнал участъка от пътя с шахта и не е бил предприел маневра за заобикалянето ѝ. Водачът на автомобила се сочи, че към този момент не е имал време за аварийно спиране, като е прието също, че за избягване на ПТП такова спиране не се е налагало, предвид съществуващата възможност за продължаване на движението в собствената лента, с плавно преминаване през неравностите около шахтата, при което правилно движение произшествие на би настъпило. Канализационната шахта на пътя, по отношение на която подсъдимият е предприел действия по заобикаляне, експертите приемат, че не е съставлявала препятствие, ангажиращо подобно действие от страна на водача, доколкото преминаването през нея е могло да се осъществи с намалена скорост. Заобикалянето в случая на процесната шахта е довело до отклоняване вниманието на водача И., който не е възприел движещия се по пътното платно пешеходец Х.. Експертите са разяснили, че в началото на маневрата заобикаляне, фаровете на автомобила осветяват тротоара след кръстовището, а не пътното платно, което обяснява защо водачът И. не е видял пострадалия и е продължил да се приближава към него. С навлизане на автомобила в насрещната лента за движение, по която е преминавал пострадалият, е последвал челен удар между тях, като според вещите лица непосредствено преди сблъсъка водачът е отклонил надясно автомобила. Експертизата приема, че мястото на удара е в насрещната условна лента за движение на 18,21 метра преди ориентира по дължината на пътя и напречно на 5,15 метра от десния бордюр на пътното платно. Първото съприкосновение по данни от експертизата е било с левия крак на пешеходеца и крайната предна лява част на автомобила, след което е последвал удар на тялото в предна броня, преден ляв фар, преден капак, завъртане на същото около предния ляв калник, с достигане до странично ляво огледало, което се е

счупило, и отхвърлянето му напред. Крайното местоположение на пострадалия Х. е установено срещу входа на дома му до бордюра на отсрещния тротоар.

Като причина на настъпване на ПТП вещите лица са извели от една страна действията на водача И. в извършване на маневра заобикаляне на процесната шахта, с навлизане насрещната лента, а от друга – неправилното движение на пешеходеца Х. по пътното платно при намалена и ограничена видимост.

При обсъждане показанията на разпитаните по делото свидетели, възприели на определен етап от развитие на пътната ситуация факти и обстоятелства, значими за установяване обстановката на ПТП и поведението на участниците в нея, въззивният съд не установи противоречия в изнесените от тях данни. Сведенията, които се съобщават от свидетелите Е.Х., Х.Х., Н.Х., Т.К., К.Д. и В. В. кореспондират помежду си, като същите стоят в съответствие и с останалите доказателства по делото, подкрепящи признатите от подсъдимия фактически обстоятелства и приети такива от съда в мотивите към атакувания съдебен акт. Отчитайки отсъствието на противоречивост в данните, съобщени от лицата, станали свидетели на процесната пътна обстановка, макар да не е навлязъл в нарочно обсъждане на техните показания, първостепенният съд правилно е приел, че същите се явяват годна процесуална основа за извеждане на фактите, описани в обстоятелствената част на обвинителния акт.

Запознавайки се с приложените по делото писмени и веществени доказателствени средства - протоколи за оглед на местопроезшествие ведно с фотоалбуми към тях, протоколи за доброволно предаване, за оглед на веществени доказателства, както и протоколи за извършени следствени експерименти, въззивният съд се солидаризира с възприетото от първата инстанция досежно валидността им да установят правно значимите факти. Цитираните писмени материали, видно от отразеното в тях, са изготвени в съответствие както с общите правила на чл.129 и сл. от НПК, така и при съобразяване със специалните изисквания за конкретното процесуално действие, поради което и съдът основателно се е позовал на същите в подкрепа на застъпените изводи по фактите.

При така установената и правилно анализирана фактическа обстановка от първоинстанционния съд, обосновани са правните изводи на последния за доказана дейтелност на подсъдимия К.И., съставомерна по чл. 343, ал. 3, предл. второ, б.,б“, предл. първо, вр. чл. 343, ал. 1, б.,в“, вр. чл. 342, ал. 1 от НК.

Въззивният съд се съгласява с аргументацията, дадена от първата инстанция относно наличието на причинно следствената връзка между нарушенията от подсъдимия правила по чл. 16, ал. 1, т. 1 и чл. 25, ал. 1 от ЗДвП, касаещи дължимите от водачите на ППС действия по разполагане на превозното средство на пътя и поведението им при извършване на маневра и настъпилия резултат - смъртта на пешеходеца Х.. Въведеното в нормата на чл. 25 ал.1 от ЗДвП правило за движение по пътищата изисква от водача на МПС преди предприемане на каквато и да е маневра, да се убеди, че няма да създаде опасност за участниците в движението, които се движат след него, преди него или минават покрай него, и да извърши маневрата, като се съобразява с тяхното положение, посока и скорост на движение. В разглеждания случай, еднозначно при обсъждане на въпросите за причините, довели до ПТП и предотвратимостта на същото, вещите лица от повторната тройна автотехническа и съдебномедицинска експертиза са дали заключение, че подсъдимият е имал обективна възможност да възприеме движещия се срещу него пешеходец Х. на разстояние от около 40 метра, към който момент все още не е бил подминал Т-образното кръстовище, съответно и не е предприел заобикаляне на намиращата се на пътя канализационна шахта. Следователно, ако подсъдимият беше изпълнил задължението си, вменено му от посочената по-горе специална норма на ЗДвП, произшествието не би настъпило. Възприемайки късно пострадалия като опасност на пътя, а именно в процеса на извършване на маневрата, същият вече е бил лишен от възможността да предотврати произшествието. Отклоняването на автомобила към този момент надясно, не е способствало предотвратяването на удара с пешеходеца.

Правилно съдът е приел, че подсъдимият е пренебрегнал и забраната по чл. 16, ал. 1, т. 1 от ЗДвП – да не навлиза и да не се движи в насрещната лента, освен при изпреварване и заобикаляне. В конкретния казус, изследвайки процесната пътна обстановка, вещите лица от повторната тройна

автотехническа и съдебномедицинска експертиза са заели категорично становище, че намиращата се на пътя канализационна шахта с неравности около нея, която подсъдимият е решил да заобиколи, не е съставлявала препятствие, т.е. заобикалянето на същата не е било наложително. Преминаването през шахтата, отново по данни от експертизата, е могло да се осъществи от подсъдимия с намалена скорост, без това да доведе до неблагоприятни за него и движението му на пътя последици.

"Препятствие на пътя" според дефиницията, дадена в параграф 6, т.37 от ДР на ЗДвП е нарушаване целостта на пътното покритие, както и предмети, вещества или други подобни, които се намират на пътя и създават опасност за движението. В случая, при наличните по делото данни за характеристиките на процесната канализационна шахта, ясно видими също на фотос №1 от фотоалбума към огледния протокол от 27.11.15г./ спр. т.1, л.24 от ДП/, убедително може да се заключи, че същата не е създавала опасност за движението на подс.И.. Поради това и за последния не е съществувала необходимост да я заобиколи, като преминаването през чугунения капак е могло да се осъществи с намалена скорост /както това е прието в експертизата/. В случая е важно да се отчете, че като местен жител на селото, подс.И. е познавал пътния участък, по който се е движил, а това от своя страна предполага и знанието му, че е възможно безопасно преминаване през шахтата. В нощта на произшествието същият не се е съобразил с особеностите на пътната обстановка - намалената видимост на пътя – нощно време, с валежи от дъжд, слабо осветен пътен участък, спряло в близост превозно средство, ограничаващо видимостта му и осветеност пред автомобила на къси светлини – фактори, създаващи риск за движението и изискващи по голяма бдителност от водача. Пренебрегвайки горните неблагоприятни условия на пътя, както и забраната по чл. 116, ал.1, т.1 от ЗДвП, подсъдимият е създал опасност за движението, довела до конкретните неблагоприятни последици – смъртта на пешеходеца Х..

В настоящия казус съдът правилно е преценил, че не е налице хипотезата на случайно деяние по смисъла на чл.15 от НК, тъй като доказателствата сочат, че е съществувала обективна възможност при правомерно поведение от страна на подсъдимия, а именно съобразено с изискванията на чл. 16, ал. 1, т. 1 и чл. 25, ал. 1 от ЗДвП, да бъде

предотвратено възникналото ПТП.

Анализирайки правнорелевантните факти по казуса, първата инстанция е приела, че инкриминираните с обвинителния акт нарушения по чл. 15, ал. 1 и чл. 26 от ЗДвП, като допуснати такива от подс.И., не стоят в пряка причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат, поради което и по тази част от обвинението е признала подсъдимия за невиновен. Горната преценка на БОС се споделя от състава на въззивния съд, като следва да се отбележи също, че доколкото срещу оправдателната част на присъдата не е постъпил протест, нито жалба от частното обвинение, положението на подс.И. не би могло да се влоши.

Обсъждайки поведението на участниците в ПТП, първостепенният съд макар да не се е задълбочил в изследване на проявеното такова от страна на пострадалия Х. от гледна точка на съответствието му със законовите предписания за безопасно движение на пътя, е отбелязал при решаване на въпроса за наказанието на подсъдимия, че е налице съпричиняване на вредоносния резултат. Въззивният съд споделя изразената от БОС позиция за доказан принос на пострадалия в настъпване на общественотоопасния резултат.

В разглеждания случай данните по делото установяват, че пострадалият Х. не е изпълнил задължението си като пешеходец, произтичащо от нормата на чл. 108, ал.1 от ЗДвП да се движи по тротоара или банкета на пътното платно. Същият по данни от автотехническата експертиза е предприел слизане от тротоара, за да заобиколи паркиран от съседа му – св.Вълчев лек автомобил, след което е продължил движението си по пътното платно. Горните действия на пострадалия пешеходец напълно основателно съдът е приел, че стоят в нарушение на установените в ЗДвП пътни правила, поради което и с факта на несъмнената им установеност, се налага извод за съществен принос на последния в причиняване на общественотоопасния резултат. Това от своя страна повлиява и тежестта на наказателната отговорност, която подс.И. следва да понесе за извършеното деяние, предмет на разглеждане по делото, в каквато насока преценката на съда се явява правилна.

Коректно на основата на изготвената по делото токсикохимична експертиза, съдът е възприел, че деянието на подс.И. следва да се квалифицира по по-тежко наказуемия състав на чл. 343, ал.3, предл. 2-ро от НК, като извършено след употребата на наркотични вещества. В случая при изследването на взетите от подсъдимия проби от кръв и урина, е установено наличие на канабиноиди (в т.ч. ТНС и метаболити) – наркотични вещества, с висока степен на риск за общественото здраве поради вредния ефект от злоупотребата с тях, забранени за приложение в хуманната и ветеринарната медицина, съгласно чл. 3, ал. 2, т. 1 от ЗКНВП, във вр. чл. 3, т. 1 и приложение № 1 към него от Наредбата за реда за класифициране на растенията и веществата като наркотични. ОС-Б. правилно е отбелязал, че за осъществяването на визирания престъпен състав от НК не е необходимо изследване и доказване наличието на причинна връзка между употребата на наркотичните вещества и допуснатото нарушение на правилата за движение. Наказателният закон не поставя изискване водачът да е бил повлиян от тези вещества, както и не се интересува дали и доколко това се е случило. При категорична установеност на обстоятелството, че водачът е употребил наркотични вещества, без оглед на това в каква концентрация са тези вещества в организма на същия и дали е налице повлияване върху способността му да управлява превозното средство, той следва да носи наказателна отговорност по чл. 343, ал. 3 НК, тъй като са изпълнени признаците от състава на посоченото престъпление.

При изграждане на изводите си относно субективните параметри на деянието, извършено от подс.И., първостепенният съд правилно и в съответствие с указаното в т.3 б.“б“ от ППВС № 1/ 83 год. е приел, че деецът е действал виновно, при форма на вината несъзнавана непредпазливост /небрежност/ по смисъла на чл.11, ал.3, предл. първо от НК. Съдът е съобразил и т.5 от Тълкувателно решение №2/2016г. ОСНК, ВКС, посочвайки изрично вида на непредпазливата вина, а именно небрежност.

Позицията на съда, че подсъдимият не е предвиждал настъпването на общественоопасните последици, но е бил длъжен и е могъл да ги предвиди, изцяло се споделя от въззивната инстанция като почиваща на установените по делото фактически положения. Предприемайки в тъмната част на денонощието, при лоши климатични условия и намалена видимост маневра

заобикаляне, с навлизане в насрещната лента за движение, без да се убеди, че пътят пред него е свободен и че не застрашава други участници в движението, подс.И. е следвало да предвиди, че е възможно да настъпи ПТП. Освен че е могъл, подсъдимият е бил длъжен, в съответствие с особеностите на конкретната пътна обстановка – в населено място, в близост до кръстовище и наличие на ограничаващи видимостта му обекти /спрял лек автомобил/, да предвиди опасността от преминаващи пешеходци и да вземе необходимите по закон мерки за безопасно движение. Що се отнася до обективната възможност на подс.И. при конкретните условия да възприеме пешеходеца Х., такава несъмнено е установена от данните по делото, като автотехническата експертиза от своя страна извежда и техническите параметри, в рамките на които същият би могъл да предотврати удара. При така отчетените данни, правилно ОС-Б. е приел, че подс.И. е действал виновно /небрежно/.

Като неоснователни въззивният съд прецени възраженията в жалбата, отнасящи се до неправилна оценка от съда на доказателствата, разкриващи действия на подсъдимия по оказване помощ на пострадалия след произшествието, на основата на които се претендира незаконосъобразност на отказа на съда да приложи привилегирания състав на чл. 343а от НК.

Първата инстанция не може да бъде упрекната в некоректна интерпретация на наличните по делото данни, касаещи поведението на подсъдимия след произшествието. Достигайки до заключение, че фактическите положения, представящи механизма на възникване на ПТП, намерили място в обстоятелствената част на обвинителния акт, се подкрепят от доказателствата по делото, съдът ясно е отбелязал, че на основата на същите се разкрива активно поведение на подсъдимия, насочено към спасяване живота на жертвата /опит да се освободи дишането на пострадалия, обаждане на тел.112, преместване на тялото на безопасно място/. Изведените в горния аспект фактически обстоятелства обаче, съдът е приел, че не повлияват правната квалификация на деянието, а следва да се отчетат при отмерване на обема наказателна принуда, както и в действителност е сторил това, решавайки въпроса за вида и размера на наказанието, което подс.И. следва да изтърпи за извършеното престъпление.

Видно е от мотивите към атакуваната присъда, че същите съдържат ясен

и обоснован отговор на съда защо не приема доводите на защитата за преквалификация на деянието по чл. 343а, ал.1, б.„г“ вр. чл. 343, ал.3, б.„б“ от НК. В случая, отхвърляйки искането за прилагане на закон за по-леко наказуемо престъпление, съставът на първоинстанционния съд не се е позовал на липса на достатъчно и убедителни доказателства за съставомерна към претендирания от защитата привилегирован състав помощ, както се твърди в жалбата, а е приел, че регламентираната в чл. 343а от НК намалена отговорност е неприложима при наличие на квалифициращото обстоятелство по чл. 343, ал. 3 - управление на МПС след употреба на наркотични вещества, в каквато именно хипотеза попада и разглежданият казус.

Горните съображения на съда изцяло се споделят от настоящата инстанция, като същите стоят в унисон и със задължителните указания, дадени в ППВС № 1/1983г., намиращи своето приложение и след законодателните промени в съставите на престъпленията по транспорта в НК /в т.см. Решение № 299/8.07.2009 г. на ВКС по н.д. № 259/2009 г., II н.о., НК; Решение № 289/9.06.2013 г. на ВКС по н.д. № 936/2013 г., III н.о., НК; Решение № 30 от 6.04.2021 г. на ВКС по н. д. № 28/2021 г., III н. о., НК и др/.

Нормата на чл. 343а, ал.1, б.„г“ от НК, която защитата претендира да е приложима в настоящия казус, е видно, че се отнася единствено към случаите на настъпила смърт на повече от едно лице, но не и в хипотеза на извършено деяние след употреба на наркотични вещества, какъвто квалифициращ белег разкрива дейността на подс.И.. Ето защо и доводите в жалбата за допуснато от първата инстанция нарушение на материалния закон поради неприлагане на привилегирования състав на чл. 343а от НК, се явяват неоснователни.

Обсъждайки следващото основно възражение в жалбата, засягащо справедливостта на наказанието, наложено на подс.И. и приложимостта в казуса на института на условното осъждане, въззивният съд възприе следното:

За извършеното от подс.И. престъпление по чл. 343, ал. 3, предл. второ, б.,б“, предл. първо, вр. чл. 343, ал. 1, б.,в“, вр. чл. 342, ал. 1 от НК законът установява наказание от три до петнадесет години лишаване от свобода. Отмереното в горните граници наказание на подс.И. преди редукцията по чл. 58 а от НК – три години лишаване от свобода, явяващо се минималното

такова за съответното престъпление, въззивната инстанция намира за справедливо.

В обсега на установените по делото факти, първата инстанция е достигнала до обосновано заключение, че реализираното от подс.И. престъпление по транспорта е със завишена степен на обществена опасност, изводима от броя и характеристиките на допуснатите от последния нарушения на пътните правила, стоящи в причинна връзка с настъпилия вредоносен резултат. Безспорно е, че всяко от нарушенията, реализирани от водача И. само по себе си създава сериозна опасност от произшествие, като не без значение е в случая и обстоятелството, че краткият стажът на последния като водач на МПС /две години към датата на деянието/ има своята значимост в преценката за съществуващите рискове на пътя. Неправилно обаче, за да обоснове сериозна тежест на извършеното от подс. И. деяние, съдът се е позовал и на реализирания престъпен резултат – смъртта на пострадалия Х., който в случая се явява елемент от обективната страна на състава на инкриминираното престъпление /чл.56 от НК/. Достатъчна значимост съдът е отдал на обстоятелството, че за настъпване на вредоносния резултат принос има и самият пострадал, който се е движил по пътя в нарушение на чл. 108, ал.1 от ЗДвП. Допуснатото от пострадалия Х. нарушение на пътните правила, като стоящо в причинна връзка с общественоопасния резултат, макар по естеството си да не представлява оневиняващ подсъдимия фактор, разкрива особености на пътното произшествие, които не са били пренебрегнати от съда при преценката му за тежестта на санкцията, поради което и възраженията на защитата в тази насока, не могат да бъдат преценени като основателни.

Изследвайки в задълбочен план обстоятелствата, имащи значение за определяне на обема на наказателната принуда, първоинстанционният съд коректно е извел смекчаващите такива отговорността на дееца, относителната тежест на които е оценила напълно адекватно. Правилно съдът е приел, че подс. И. се установява като личност с ниска степен на обществена опасност. Фактическите констатации сочат, че подсъдимият е с чисто съдебно минало и не е освобождаван от наказателна отговорност по реда на раздел IV от НК /спр. т.1, л.98 от ДП/. Същият е с добри характеристични данни, трудово ангажиран, подпомагащ с издръжка семейството си, предвид тежкото

заболяване на бащата, доказателства в каквата насока са представени пред първостепенния съд /спр. л.24-28 от НОХД № 927/20г. на БОС/. Характеризиращи в положителна насока личността на подсъдимия са също и данните, свидетелстващи за оказана от последния помощ на пострадалия след произшествието /обстоятелство, попадащо извън обхвата на съставомерните признаци на престъпното деяние/, демонстрираната от последния критичност към извършеното и изразено съжаление за настъпилия тежък резултат.

Правилна оценка съдът е дал и на съдържащата се по делото информация относно санкционирането на дееца по административнонаказателен път за нарушения на правилата за движение по пътищата /спр. т.2, л.68 от ДП/. ОС-Б. не е подходил формално – с отчитане само броя на издадените срещу водача наказателни постановления, а е съобразил също и данните относно конкретното правно основание за ангажиране административнонаказателната отговорност на водача. Следва да се посочи, че информацията, съдържаща се в изисканата от съда актуална справка за нарушител /спр. л.29 от ВНОХД № 42/21г. на БАС/, разкрива нови шест нарушения на водача И. в практиката му като водач на МПС, извършени след инкриминирания период, за времето от 2017-2020 г., сред които се откроява и такова с по-сериозна тежест, а именно по чл.5, ал.3, т.1 от ЗДвП /управление на МПС след употреба на алкохол/. Останалите, наложени на дееца санкции касаят допуснати от него нарушения по чл.150А, ал.1 от ЗДвП; чл. 483, ал.1 от КЗ; чл. 6, т.1 от ЗДвП; чл.137А, ал.1 от ЗДвП и чл. 147, ал.1 от ЗДвП, които не могат да бъдат преценени като груби от гледна точка на отражението, което имат върху безопасното движение на пътя. Така съдържимите в досието на водача И. данни за прояви в нарушение на пътното законодателство – броят на издадените срещу него наказателни постановления – 4, а също и 4 фиша, както и естеството на нарушенията, без съмнение рефлектират върху преценката за поведението му като водач на МПС, като имат характера на отегчаващи отговорността му обстоятелства с неголяма тежест, които на самостоятелно основание не биха могли да обосноват съществено завишаване на наказанието лишаване от свобода, нито отказ от приложение на института на условното осъждане.

Основателно, в дейността си по индивидуализация на наказанието, съдът не е отчел самопризнанието на подс. И. като благоприятстващо в

допълнителна степен правното му положение. Съобразявайки поведението на подс.И., проявено в рамките на воденото разследване срещу него, първата инстанция е достигнала до правилно заключение, че установяването на авторството на деянието, на неговия механизъм и причините за настъпването му е било възможно и гарантирано и без неговото самопризнание. Ето защо, макар да е отчел в положителен аспект за подсъдимия проявеното от него съдействие при разследването, чрез даване на сведения за обстановката на ПТП, изразеното съжаление и критично отношение към извършеното, законосъобразно съдът не е третира самопризнанието му като отделно смекчаващо обстоятелство със съответната тежест. Така възприетия от съда подход напълно съответства на задължителните постановки на ОСНК на ВКС, залегнали в т. 7 на ТР № 1 от 6.04.2009 г. по т. д. № 1/2008 г., указващи, че в хипотезите на съкратеното съдебно следствие по чл. 371, т. 2 от НПК самопризнанието може да се третира като смекчаващо обстоятелство със съответната тежест, само ако е спомогнало своевременно и съществено за разкриване на престъпното посегателство и неговия извършител. В случая изводът на съда, че законоустановената от чл. 58а, ал. 1 от НК благоприятна последица от самопризнанието е достатъчна за правилната индивидуализация на наказанието, се споделя напълно от въззивния съд.

Правилно първостепенният съд е преценил, че наличните смекчаващи отговорността на дееца обстоятелства не удовлетворяват предявените от законодателя изисквания за многобройност или изключителност, като не може да бъде направен също и извод за несъразмерна тежест на най-лекото визирано в особената материалноправна норма наказание. Известно е, че правилата на чл. 55 НК се прилагат по изключение, когато случаят е значително по-лек от типичните, обхванати от престъпния състав и справедливостта на наказанието би била компрометирана дори и с най-лекото, предвидено в закона наказание. Процесният случай не попада в горната хипотеза, поради което и основателно първоинстанционният съд е определил наказание на подсъдимия при условията на чл.54 от НК.

Въззивният съд не намери за основателно заявеното искане на защитата за редуциране наказанието на подс.И., мотивирано с прекомерната продължителност на воденото наказателно производство срещу него.

Проследявайки развитието на процеса и причините, довели до забавянето му, съдът установи, че същият се води повече от пет години, считано от момента на започването на досъдебното производство срещу подсъдимия – 27.11.2015 год. Така отчетеният срок категорично следва да бъде преценен като неразумно дълъг, като видно от данните по делото забавянето се дължи приоритетно на поведението на компетентните органи, без привлеченото към наказателна отговорност лице да е допринесло за него по някакъв начин с поведението си. Горното обстоятелство съгласно практиката на ЕСПЧ по приложението на чл. 6, § 1 от ЕКПЧ предполага необходимост от приложението на ефективен компенсаторен механизъм за поправянето на нарушението, каквато мярка е възможността наказанието на осъденото лице да бъде намалено. В случая обаче, въззивният съд намира, че с определяне на наказание от три години лишаване от свобода, установяващо се в минималния размер, предвиден за съответното престъпление, съдът в достатъчна степен е компенсирал подсъдимия за забавата на воденото срещу него производство, като всяко следващо редуциране на санкцията би се явило в разрез с изискването за справедливост на същата. Необходимо е във връзка с горното да се посочи също, че констатираната продължителност на процеса е рефлектирала негативно и на правата на пострадалите и близките на жертвата да получат справедливост, което обстоятелство несъмнено има своето значение при преценката за справедливост и на наказанието.

Съобразявайки изложеното, въззивната инстанция намира, че наказанието от три години лишаване от свобода, редуцирано по правилата на чл. 58а ал.1 от НК до размера от две години лишаване от свобода не е явно несправедливо, а адекватно отмерено в съответствие с разпоредбата на чл. 36 НК, като същото ще въздейства не само за поправянето и превъзпитанието на дееца, но и ще изпълни функциите на генералната превенция – ще въздейства възпитателно и предупредително върху другите членове на обществото. В случая не са налице каквито и да е основания за по-голямо от проявеното от първата инстанция снизхождение към подсъдимия, тъй като определеното наказание очевидно съответства на изискванията за индивидуализацията му и кореспондира със степента на обществена опасност на деянието и дееца. В този смисъл и въззивният съд не прецени необходимост от корекция на наказанието в насока на неговото намаляване, каквото искане, макар и най-

общо защитата и подсъдимия поставят в пледоариите си по същество.

Въззивният съд обаче не споделя съображенията на първата инстанция, на основата на които последната е възприела, че за постигане целите на наказанието и преди всичко за поправяне на подсъдимия, е наложително същият да изтърпи ефективно наложеното наказание лишаване от свобода. Позицията си относно неприменимост в казуса на чл.66, ал.1 от НК, съдът е аргументирал, позовавайки се на две обстоятелства – грубото нарушение на правилата за движение от страна на подсъдимия, довело до тежкия съставомерен резултат – смъртта на пострадалия Х. и употребата на наркотични вещества от последния преди поемане управлението на МПС, с оглед тежестта на които е приел, че целите на наказанието не биха били постигнати без изолирането на подсъдимия от обществото. Без да пренебрегва тези конкретни особености на деянието, завишаващи неговата обществена опасност и разкриващи индивидуалните характеристики на автора му, настоящият съдебен състав намира, че обективността и индивидуалният подход при определяне на наказанието налагат да бъдат взети предвид всички правно значими обстоятелства, което в случая не е сторено от първостепенния съд.

Наказателният кодекс изрично подчертава преобладаващото значение на задачата за поправяне на престъпния деец, при преценката относно приложението на института на условното осъждане, без разбира се да игнорира въздействието, което последното ще окаже върху останалите членове на обществото. Съдебната практика също е постоянна във виждането си, че за приложението на института на условното осъждане е необходимо да се разгледа преди всичко въпроса, дали подсъдимият може да бъде поправен без ефективното изтърпяване на наказанието лишаване от свобода, като съдът е длъжен да направи тази преценка и с оглед нуждите на генералната превенция, която също се явява цел на наказанието. Следователно при решаването на въпроса дали е целесъобразно приложението на чл.66, ал.1 от НК, индивидуалната и генералната превенция следва да бъдат анализирани в светлината на диалектичката им връзка, какъвто е и замисълът на законодателя. Ето защо, когато съдът преценява дали наказанието да бъде изтърпяно ефективно или условно, той трябва да вземе предвид както личните качества на подсъдимия, така и конкретната обществена опасност на

престъплението.

Вярно е, че престъпленията по транспорта, каквото се явява и разглежданото по конкретното дело, попадат сред тези с най-висок ръст в страната ни, което в принципен план предполага упражняване на по-тежка държавна принуда, целяща да осигури корекционно въздействие не само върху дееца, но и върху другите членове на обществото. В частност, преследва се както възпитателен ефект, така и предупредителен такъв, насочен към създаване на условия, мотивиращи въздържане от действия, които могат да предизвикат престъпни последици. Във всеки отделен случай обаче се налага извършването на внимателна преценка на конкретната обществена опасност на деянието и индивидуалните особености на личността на дееца и дали с оглед на неговата обществена опасност, целите по чл. 36 от НК ще се постигнат чрез ефективно или условно изтърпяване на наказанието.

В конкретния случай данните по делото установяват, че подсъдимият е неосъждан, с добри характеристични данни, ангажиран е с полагане на обществено-полезен труд и с грижа за семейството, финансовото подпомагане на което е поел поради тежко заболяване на баща му. Видно е на следващо място, че в рамките на воденото срещу подсъдимия И. наказателно производство, което бележи значителна продължителност, последният е демонстрирал поведение, свидетелстващо за осъзната лична вина за причинените тежките последици.

Не може да се спори, че подсъдимият е допуснал сериозни нарушения на правилата за движение по пътищата, довели до съставомерния резултат, което завишава обществената опасност на конкретното деяние. Обстоятелството обаче, че то е осъществено след употреба на наркотични вещества е отчетено от законодателя при регламентиране на санкционните последици за извършителите на този състав на престъпление, като Наказателният кодекс не изключва възможността да се приложи института на условното осъждане и при осъществени квалифицирани състави на пътно транспортно престъпление, стига да се налице условията за това. От друга страна, обосновавайки необходимост от ефективно изтърпяване на наказанието, първостепенният съд очевидно не е отдал нужното значение на обстоятелството, че съществен принос за настъпване на тежкия съставомерен

резултат има и пострадалият Х., който е пребивавал на пътното платно в нарушение на чл. 108, ал.1 от ЗДвП. Подобен подход на оценка не стои в конфликт с предписанията на т. 1 от ТР № 2/2016 г. на ОСНК. Макар да не е сред предпоставките, обуславящи отлагането на изтърпяването на наказанието по чл. 66, ал. 1 от НК, това обстоятелство има косвено значение при преценката на възможността за постигане на целите на наказанието по чл. 36 от НК с прилагането на института на условното осъждане.

На следващо място, конкретното проявление на поведението на подс.И. към момента на произшествието, довело до съставомерния резултат, не следва да се преценява изолирано, а е необходимо да бъде обмислено и на база на данните, характеризиращи го въобще като водач на МПС. От приложената справка от ОД МВР-„ПП“-Б. се установява, че към датата на инкриминираното деяние подс.И. е бил наказан само два пъти по административен ред – с едно издадено НП и един фиш за нарушение на чл. 6, т.1 от ЗДвП /неспазване на маркировка/ и чл. 70, ал.3 от ЗДвП /движение през деня без включени светлини/. Съобразявайки интензитета на допуснатите от подс.И. нарушения, настоящата инстанция прие, че в случая се касае за поведение, което не носи белезите на системност, упоритост или трайно изградено незначително нарушение на установените правила за движение по пътищата. Поради това и тези предходни прояви на водача И., преценени в съвкупност с останалите характеризиращи личността му данни, не могат да обосноват необходимост от ефективно изтърпяване на наложеното му наказание лишаване от свобода. Що се отнася до регистрираните след датата на деянието нарушения на подс.И. на пътното законодателство, за които свидетелства актуалната справка за нарушител /обсъдено по-горе от съда/, то същите макар да носят информация за демонстрирано отношение на последния към правилата за безопасно движение по пътищата, не могат да имат решаващо значение при формиране на извода за приложението на чл.66 от НК, тъй като се касае за административни нарушения, извършени значителен период след датата на инкриминираното деяние. Както вече бе посочено по-горе от съда, открояващо се сред тях е само нарушението по чл.5, ал.3, т.1 от ЗДвП, което предвид че засяга пряко безопасността на движение по пътищата следва да намери своето адекватно отражение в преценката за справедливост на санкцията по чл. 343г, вр. чл.37, ал.1, т.7 от

НК.

Съвкупната оценка на обсъжданите дотук обстоятелства, налага извод, че за поправянето и превъзпитанието на подсъдимия не е необходима принудителна изолация в местата за лишаване от свобода. Що се отнася до генералната превенция, то тя също може успешно да бъде постигната с прилагане на разпоредбата на чл. 66, ал. 1 от НК, тъй като условното осъждане оказва в съществена степен предупредителен и възпиращ ефект както върху подсъдимия, така и спрямо останалите членове на обществото. И това е така, тъй като при наличие на бъдещо престъпно поведение, подсъдимият изтърпява и отложеното наказание /Решение № 462/15 г. по н. д. № 1390/2014 г. на III н. о. на ВКС/. Коментираният ефект, в настоящият случай ще бъде постигнат чрез определянето на изпитателен срок по чл. 66 от НК в размер на четири години, чиято продължителност се явява сериозен мотив за подс.И. да се въздържа от бъдещо неправомерно поведение. В съответствие с така направения извод и на основание чл.337, ал.1, т.3 от НПК въззивният съд прие, че следва да измени присъдата, като освободи подс.И. от изтърпяване на наложеното му наказание от две години лишаване от свобода съгласно чл.66, ал.1 от НК, с установяване на изпитателен срок от четири години, считано от влизане на присъдата в сила.

Досежно наказанието, визирано в чл. 343г вр. чл.37 ал.1 т.7 от НК – Лишаване от право да се управлява МПС съдът, като съобрази, че определеният от ОС-Б. размер от три години съответства на степента на обществена опасност на конкретното транспортно престъпление, ниската степен на обществена опасност на подсъдимия като личност и проявленията му като водач на МПС, смекчаващите и отегчаващите вината обстоятелства, коментирани по-горе, възприе същото за справедливо. Необходимостта тази санкция да надвишава размера на наказанието лишаване от свобода, въззивната инстанция извежда от данните в справката за нарушител, установяващи, че в практиката си като водач на МПС подс.И. е допуснал нарушения на пътното законодателство, сред които и актуални такива, след датата на процесното деяние, имащи отношение към забраната за управление на МПС след употреба на алкохол /спр. л.29 от ВНОХД №42/21г. на БАС. Горното обуславя и по – строг подход при отмерване санкцията по чл. 343г от НК, в каквато насока преценката на първата инстанция се явява правилна.

Индивидуализирана в размер от три години кумулативната санкция по чл. 343г от НК е в съответствие със задължителната тълкувателна практика - ТР №61/1980 год. на ОСНК и Постановление №1/17.01.1983г. на Пленума на ВС, като същата ще способства за постигане целите на наказателноправната репресия. Ето защо в тази и част, присъдата следва да бъде потвърдена.

Изпитателният срок на наложеното наказание лишаване от свобода, индивидуализиран на четири години, заедно с по-продължителния срок на кумулативната санкция - лишаване от право да управлява моторно превозно в достатъчна степен ще изиграят поправително и възпитателно въздействие по отношение на подс. И. като водач на МПС. Така индивидуализирана по вид комплексната санкция ще осигури необходимия баланс между поправянето и превъзпитанието на подсъдимия и превантивната роля на наказанието.

С оглед на постановената осъдителна присъда, правилно съдът е присъдил в тежест на подсъдимия И. направените по делото разноси в размер на 4577,20 лева, постановявайки да бъдат заплатени по сметка на органа, който ги е направил, а именно: 3065,20 лева по сметка на ОД на МВР – Б. и 1512,00 лева - по сметка на Окръжна прокуратура – Б..

Липсват основания за изменяване на съдебния акт в частта, касаеща разпореждането с веществените доказателства по делото.

След извършена на основание чл. 314 от НПК служебна проверка на правилността на проверявания съдебен акт, въззивната инстанция не констатира допуснати нарушения на материалния и процесуалния закон, които да налагат изменяване на присъдата в останалата ѝ част или нейното отменяване.

Мотивиран от гореизложеното и като съобрази частичната основателност на доводите във въззивната жалба на подсъдимия, обуславящи необходимостта от изменение на първоинстанционния съдебен акт, на основание чл. 337, ал.1, т.3 вр. чл. 334, т.3 от НПК, Б.кият апелативен съд

РЕШИ:

ИЗМЕНЯВА присъда № 45/15.10.2020г., постановена по НОХД №927/2020г. по описа на Окръжен съд – Б., като:

ОТЛАГА на основание чл.66, ал.1 от НК изпълнението на наказанието лишаване от свобода, наложено на подсъдимия К. СС.. ИС., ЕГН:***** за срок от ЧЕТИРИ ГОДИНИ, считано от влизане на присъдата в сила.

ПОТВЪРЖДАВА присъдата в останалата ѝ част.

Решението подлежи на касационно обжалване и протестиране пред Върховния касационен съд на РБългария в петнадесетдневен срок от съобщаването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____